Tema sõimas neuda paha sõnadega, kes ka juba, pahane oli ja niisama paha sõnadega wastas, et teine älilise meelega teda löi, et sealsamas surnud mahalanges ja wennakäe läbi walatud weri esimene oli, mis nut ehitust pühitses. Järsku meel ja wenna surm pani teist küll sügawast kahetsema, aga leina-kaebtus ja silmawesi ei aratand wenda enam surmast. Tema laskis nüüd kõik mahakiskuda, mis juba ehitud oli ja selle asemel kiriku ehitada, mis weel sellesama paiga peal seisab, kus loss pidi ehitud saama. Et aga lossi wall ja kraaw seisma jäi, sellest sündis kiriku-aeale se sõeawiisi nägu, mis juba mitu meest, kes näind, imekspannud on.

Eestirahwa Jaanipääw.

Wanalaeal peab üks Eestirahwa kuningas, üht kuninga tütart kaugel maal armastand olema. Et kül tee pitk ja kardetaw, siiski on noor kuningas seda ettewõtnud, et armastud neidu koju tua saaks. Temal oli aga üks wägew nõid kurjaks waenlaseks, kes temale seda Islandi kuninga tütart ei sowind ja temale tee peal kiusatust ja õnnetust saatis. Hakatuses wõitles ennast noor mees küll wahwusega läbi, aga wiimaks, juba Islandi ligidal eksis tee pealt ja langes oma waenlase kätte, kes teda ühe kauge tühja saare peal wangis pidas. Kuningatütar, kes oma armulest juba ammu ootas ja tema kaua wiiwimise üle ennast kurwastas, sai wiimaks teada mis juhtund ja kus peiuke oli ja wõttis warsti nõuks, teda peasta. Tema ehitas Islandi randas mõnesuguse nõiduse abiga ühe kindla laewa, kellega kõige tormide läbi peasis, mis kuri nõid wastasigitas, ja wiimaks ka oma peigmeest tühja saare pealt peastis.

Et nüüd kena kuninga tütre wägewam wõimus kurja ja kadeda nõia üle wõimust saanud, pöörasid noored rahwas rõõmuga ja suure piduga läbi rohelise laenete Eestimaa randa tagasi. Siin põletasid nemad selle laewa ära, sest nendel oli nõu, enam kusagile omast kenast kodumast minna. Nende tagasitulemise pääw oli Jaani-pääw, mis Eestirahwas nende mälestuseks ikka weel pühitsewad.

Kiiged on selle pidu juures kõige esimesed asjad. Neiud istuwad kõige öö kiige peal, kiigutawad ja laulawad wana lausi, mis seda wana lugu jutustawad, ja mis nenda osawalt tehtud on et ka ülsikust laewatükidest, mis Islandi kuningatütar teinud ja kuida need kokkuseatud, selged teadust annawad. Kiiged peawad laewa tähendama ja lauljad neiud kuningatütre saadikuid. Põlewad törwa-

Eesti-maa-rahwa Kalender 1878, lk. 32